

Univerzita Karlova Praha, Pedagogická fakulta, Katedra výtvarné výchovy

Posudek oponenta závěrečné práce

Vedoucí závěrečné práce: Mgr. Magdalena Novotná, Ph.D.

Oponent závěrečné práce: doc. PhDr. Marie Fulková, Ph.D.

Autor závěrečné práce: Veronika Marešová

Obor: Studijní program: Výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání (B0114A320002)

Studijní obor: B VV-SPG 20 (0114RA320002, 0113RA190001)

Akademický rok: 2023/24

Název práce: Galerijní a muzejní edukace Neslyšících

Obsah a cíl

Práce se zabývá problematikou přístupu ke kultuře (ve smyslu institucionální definice umění a jeho provozování, péče o něj, podpory a vystavování, mediace návštěvníků atd.) Autorka se ujala tématu, které bylo a stále je opomíjeno, stejně jako je marginalizována majoritní společností sociální, jazyková i a kulturní skupina Neslyšících. Ta je neoddělitelně spojena s konceptualizací živé a tvořící se identity neslyšících, chápané jako svébytná, proměnlivá a dynamické struktura skupinové a individuální povahy.

Tematika vychází z osobního zaujetí, studijních a profesních kompetencí autorky, a navazuje na výzkumné úkoly KVV, a to v rámci projektu Horizon2020 AMASS (2021 - 2023), v němž se vedoucí i konzultantka práce angažovaly. Málokdy se stane, aby byla bakalářská práce takto logicky integrována do výzkumné problematiky evropského grantu a stala se významným příspěvkem řešené problematiky.

Cílem je zmapovat terminologické a operační pole diskursu, objasnit podmínky a stav řešené problematiky, prozkoumat možnosti galerijní edukace pro neslyšící žáky a navrhnout vlastní projekt pro žáky 2. stupně základní školy. Tento cíl je naplňován na pozadí terénního výzkumu stávající kulturní a edukační praxe, a je zde uplatněn také komparativní přístup empirické povahy aktivní návštěva inovativní a interaktivní expozici Głusza ve Slezském muzeu v Katowicích, porovnání s možnostmi kulturních institucí v Praze). Práce odpovídá na dvě základní otázky: „Je možné vytvořit edukační program podobný výstavě v polských Katowicích? Jaké možnosti máme k rozšíření povědomí o kultuře Neslyšících a jak lze nalákat slyšící publikum k návštěvě takové výstavy? Lze vytvořit edukační program do galerie/muzea, který bude atraktivní a vhodný pro slyšící i neslyšící publikum?“

Struktura práce

Klíčová slova - výtvarná výchova, neslyšící, kultura Neslyšících, jazyková a kulturní minorita, galerijní a muzejní edukace, kulturní gramotnost, vizuální gramotnost, výstava, vzdělávací program – vymazují zcela jasně strukturu uvažování autorky a její konceptuální ukotvení: hned úvodní partie jasné a přehledné struktury práce usazují dikci do specifického diskursu kulturního pojetí antropologie světa osob se sluchovým postižením (kontrastující medicínský a kulturní pohled), terminologické vymezení, pravidla a komunikace Neslyšících, problematika tlumočení). Kapitoly obsahují vše, co se potřebujeme dozvědět o opomíjené a podceňované kultuře lidí, kteří mají specifický dorozumivací jazyk, rozvíjejí řadu uměleckých forem a kreativit, abychom se ptali spolu s autorkou, zda jsou naše kulturní instituce připraveny na jejich zrovnoprávnění v přístupu

Univerzita Karlova Praha, Pedagogická fakulta, Katedra výtvarné výchovy

ke kultuře a v nároku na kvalitu edukačních/mediačních programů. Empirický výzkum se také týká školního prostředí a mimořádně zajímavé oblasti vizuálního umění Neslyšících s edukační extenzí De'VIA.

Práce se vyznačuje velmi dobrým teoretickým i metodologickým ukotvením: zde se projevuje přínos příkladné kooperace vedoucí práce Dr. Novotné i konzultantky práce Mgr. Ivy Hay Tetauerové, která je v oblasti kultury a jazyka Neslyšících odborně specializovaná. Téma je specifické a náročné, s vysokým přínosem a potencialitou do budoucna – některé aspekty, jako například řádné pilotování navrženého programu ve škole pro Neslyšících v Radlicích, budou prověřovány v pokračování práce na úrovni magisterského studia.

Závěry práce shrnují a formulují otázky a hypotézy o možnosti vytvoření edukačního programu spolu s výstavní složkou, který by propojoval lidi majoritní i minoritní kultury. Pro mě jsou vysoce zajímavé informativní partie o využití komunikačních technologií, edukačních aplikací a QR kódů.

Na tomto místě kladu otázku: Promyslete si vazbu mezi výzkumnými otázkami a hypotézami, o kterých hovoříte jako o potvrzených v závěru práce. V textu jsem explicitně formulované hypotézy nenalezla, otázky ano. Nebo se mýlím? **Která část výzkumu pro vás byla nejobjevnější? Co může být nejobjevnější – podle Vás – pro čtenáře z majoritní kultury?**

Správnost citace a odkazů na literaturu, grafické, formální a jazykové zpracování odpovídá nárokům na akademický text Bc práce Univerzity Karlovy.

Práci považuji za inovativní a výjimečnou. Doporučuji její partie upravit do informativní formy pro časopis Výtvarná výchova.

Práci doporučuji k obhajobě.

Datum 10. 5. 2024
Podpis Marie Fulková